

**Bryssel den 20 februari 2026
(OR. en)**

6184/26

**SOC 70
EMPL 28
EDUC 43
JEUN 25
ECOFIN 177**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av ungdomsgarantin: huvudbudskap – <i>Godkännande</i>

Med sikte på godkännande vid mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 9 mars 2026 bifogas för delegationerna huvudbudskapen från sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av ungdomsgarantin.

De landsspecifika slutsatserna från sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av ungdomsgarantin återges i dokument 6184/26 ADD 1.

**Sysselsättningskommitténs översyn av genomförandet av
rådets rekommendation från 2020 om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti**

Huvudbudskap till rådet

1. Inledning

Sysselsättningskommittén har fått i uppdrag att övervaka de framsteg som gjorts i genomförandet av rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti.¹ Under 2021 satte kommittén fokus på covid-19-krisens oproportionerliga inverkan på ungdomar och reflekterade över de åtgärder som vidtagits i alla medlemsstater i riktning mot en mer systematisk och enhetlig strategi för åtgärder mot ungdomsarbetslöshet och inaktivitet, trots pandemin. Under 2023 noterade kommittén att aktiveringsprogrammen hade blivit effektivare och att andelen snabba och positiva utträden från ungdomsgarantisystemen var högre än under de föregående åren.

Under 2025 inriktades den multilaterala översynen på identifieringen av strukturella och institutionella utmaningar som hindrar en hållbar integration på arbetsmarknaden av unga som varken arbetar eller studerar. Översynen visade att när det gäller att ta itu med utmaningarna för både arbetslösa och inaktiva unga som varken arbetar eller studerar är flera medlemsstater fortfarande i första hand inriktade på traditionell aktivering och arbetsmarknadsstöd som främst tillhandahålls av de offentliga arbetsförmedlingarna. Även om faktorer såsom omsorgsansvar, brist på ekonomiskt överkomliga bostäder, bristande tillgång till ekonomiskt överkomliga transporter, sjukdom och funktionsnedsättning erkänns som giltiga och viktiga förklaringar till att unga som varken arbetar eller studerar är inaktiva, vidtas färre åtgärder för att ta itu med dessa hinder.

¹ Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) godkände 2016, 2018 och 2019 en rad huvudbudskap som utarbetats av sysselsättningskommittén på grundval av dess övervakning av rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti från 2013. Vikten av förebyggande, tidigt ingripande och starka partnerskap i medlemsstaterna betonades, liksom de offentliga arbetsförmedlingarnas avgörande betydelse. Sedan 2021 har sysselsättningskommittén fortsatt att övervaka genomförandet av rådets rekommendation om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti från 2020.

2. Framsteg som gjorts hittills

Alla medlemsstater har gjort framsteg i genomförandet av den förstärkta ungdomsgarantin, särskilt de medlemsstater där stora klyftor kvarstår, även om man har kommit olika långt i olika länder och regioner och även om framstegen också påverkas av den bredare makroekonomiska utvecklingen. Effekten av den demografiska utvecklingen är märkbar: när de yngre kohorterna krymper minskar också antalet unga som varken arbetar eller studerar. Samtidigt tyder den ökande andelen inaktiva unga som varken arbetar eller studerar (jämfört med arbetslösa unga som varken arbetar eller studerar) bland potentiella stödmottagare och den fortsatt låga täckningen av ungdomsgarantisystemen i vissa fall på en betydande outnyttjad aktiveringspotential. De bäst presterande unga som varken arbetar eller studerar lämnar visserligen de nationella systemen med gott resultat, men många inaktiva ungdomar deltar ännu inte i dessa program, vilket tyder på ett potentiellt behov av att omforma systemen.

Under översynen rapporterade medlemsstaterna om ett stort antal reformer som syftar till att bemöta denna utveckling, vilket återspeglar pågående insatser och ett kontinuerligt åtagande för ett fullständigt genomförande av ungdomsgarantin.

Reformerna omfattade framför allt åtgärder för att stärka de offentliga arbetsförmedlingarna, yrkesutbildningen och kompetensmatchningen, och för att undanröja återstående hinder för sysselsättning. Trots ett brett engagemang pekade översynen på brister i den strategiska planeringen, särskilt den begränsade användningen av tydligt definierade mål och systematiska konsekvensbedömningar på både projekt- och programnivå. Åtgärder för att ta itu med bristen på övergripande strategisk utformning och konsekvensbedömningar på nationell nivå är därför avgörande för att alla målgrupper bland unga som varken arbetar eller studerar ska få effektivt stöd.

Det finns fortfarande stora skillnader i täckningsgrad mellan medlemsstaterna, men alla arbetar för att förbättra den utåtriktade verksamheten och medvetenheten. Att aktivera inaktiva unga som varken arbetar eller studerar – särskilt de som inte är registrerade i något system – är fortfarande en svårbemästrad utmaning. Den pågående övergången från arbetslöshet till inaktivitet i denna målgrupp har gjort det allt svårare att nå ut till dessa ungdomar, särskilt i avlägsna områden och landsbygdsområden. Betydande könsskillnader kvarstår i vissa medlemsstater, och särskild uppmärksamhet krävs fortfarande för grupper såsom unga romer, migranter, unga kvinnor, ungdomar på landsbygden, personer med funktionsnedsättning och ungdomar med hälsoproblem, särskilt vad gäller psykiska hälsa. På det hela taget belyser översynerna utmaningen med att kombinera utåtriktad verksamhet med integrerat tillhandahållande av tjänster: lokalt integrerade strategier kan bidra till tillhandahållandet av skraddarsydda tjänster och främja samarbete mellan institutioner, berörda parter och tjänsteleverantörer, men centraliserad samordning krävs för att säkerställa att alla regioner omfattas och att tjänsterna tillhandahålls på ett konsekvent sätt.

Kartläggningen av unga som varken arbetar eller studerar och tillgängliga tjänster har förbättrats i de flesta medlemsstater, och många rapporterar om goda datakällor och instrument. Utmaningen är dock hanteringen av dataskyddsreglerna och möjligheterna att på ett effektivt sätt samarbeta och utbyta personuppgifter mellan institutioner eller tjänster, vilket visar att det handlar om en komplex avvägning mellan utåtriktad verksamhet och integritet. Delegaterna betonade vikten av sektorsövergripande strategier och lokalt integrerat tillhandahållande av tjänster, med en balans mellan skraddarsydda lokala tjänster av hög kvalitet och central samordning för att säkerställa rättvis tillgång mellan regioner. Lokala partnerskap kan främja innovativa lösningar som involverar flera samhällsaktörer, även om de också medför utmaningar för samordningen.

3. Kvarstående utmaningar

Institutionella utmaningar som hindrar ett effektivt genomförande av ungdomsgarantisystemen är gemensamma för de flesta medlemsstater. Det handlar bland annat om kompetensglapp, inbegripet otillräcklig anpassning av utbildningen till arbetsmarknadens krav; hälsoproblem, särskilt avseende psykisk hälsa, som utgör betydande hinder för många unga som varken arbetar eller studerar; begränsat infrastrukturstöd, såsom graden av tillgång till barnomsorg och kollektivtrafik; samt ihållande socioekonomiska utmaningar, inbegripet bristen på ekonomiskt överkomliga bostäder.

Utöver dessa institutionella hinder stöter ungdomar fortfarande på strukturella och personliga hinder som påverkar deras tillgång till ungdomsgarantin. Dessa omfattar låga kvalifikationsnivåer som kräver omskolning eller kompetenshöjning, arbetsmarknader som fortfarande inte lever upp till de mer kvalificerade ungdomarnas förväntningar, negativa attityder hos de flesta arbetsgivare gentemot ungdomar, samt missgynnad socioekonomisk bakgrund, till exempel för unga mödrar, romer, migranter och ungdomar med funktionsnedsättning.

För att ta itu med dessa hinder har medlemsstaterna genomfört många förebyggande åtgärder, bland annat ökat samarbete med skolor, bättre tillhandahållande av information och utåtriktad verksamhet för särskilda målgrupper. I detta sammanhang utgör ungdomsgarantin fortfarande ett mycket viktigt politiskt verktyg som kan utrusta ungdomar med grundläggande färdigheter, inbegripet såväl grundläggande som sociala färdigheter. Vissa medlemsstater är starkt beroende av EU-finansiering, bland annat från Europeiska socialfonden + (ESF +), vilket gör det nödvändigt att integrera effektiva tjänster i de nationella budgetarna för att säkerställa långsiktig hållbarhet.

4. Slutsatser

På det hela taget visade översynen att det – trots ett brett engagemang – krävs ytterligare insatser för att stärka samordningen mellan aktörerna inom ungdomsgarantins ekosystem. Detta inbegriper förbättring av datautbyte, integration av tjänster mellan sektorer, åtgärdande av kvarstående strukturella och personliga hinder och säkerställande av långsiktig finansiell hållbarhet. Till de lovande metoder som identifierades under översynen och som skulle kunna tillämpas i större skala i medlemsstaterna hör innovativa lokala partnerskap, användning av digitala verktyg såsom artificiell intelligens, rörlighetsbidrag som stöd till utbildning och riktat stöd till utsatta grupper. Delegationerna betonade vikten av att tillhandahålla ännu mer riktat och individanpassat stöd till ungdomar, tillsammans med mer systematisk strategisk planering och konsekvensbedömningar för att mäta ungdomsgarantisystemens effektivitet.
